

จงคิดต่าง จงสร้างนวัตกรรม และจงคิดสร้างสรรค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิชัย ปิณฑโยธิน
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย ม.พะเยา
www.dr.suthichai.com

WW เคยเขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องการสร้างความแตกต่าง การคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ ลงในสื่อต่างๆ เช่น Facebook, OK Nation Blog, GotoKnow.org และในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ (วารสาร หนังสือพิมพ์) ฯลฯ เป็นจำนวนมาก สำหรับในบทความนี้อยากจะสรุปหรืออยากให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของเรื่องดังกล่าว

Think Different หรือ คิดต่าง มีความสำคัญมาก สำหรับคนที่ทำงานด้านต่างๆ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานทางด้านตลาด บุคคลที่เป็นตัวอย่างของการคิดต่าง เช่น สตีฟ จอบส์ (Steve Jobs) ผู้ก่อตั้งแอปเปิลคอมพิวเตอร์หรือบริษัทแอปเปิล (Apple: Company Co-founder Steve Jobs Has Died) เขาให้ความสำคัญกับการคิดต่างมาก โลกจึงเกิดสิ่งใหม่ๆ ก็เพราะมีคนประเภทอย่างเขา สินค้าตระกูล i จึงได้เกิดขึ้น (iPhone iPad iPod) ซึ่งมีหลายรุ่น หลายแบบ

นักการตลาดที่มีความคิด Think Different มักจะเป็นผู้นำตลาดอยู่เสมอ เพราะเขาจะคิดต่าง คิดใหม่ และมักต้องเผชิญกับความล้มเหลวหรือต้องเผชิญกับเสียงตำหนิ เสียงดุด่า การเสียดสี การพูดในเชิงดูถูก เช่น จะเป็นไปได้หรือ บ้าไปหรือเปล่า มันทำไม่ได้หรอก ฯลฯ กระผมขอยกตัวอย่างของบุคคลที่เผชิญกับสิ่งเหล่านี้ได้แก่

เอ็ดสัน ผู้คิดหลอดไฟฟ้าดวงแรกของโลก เฮนรี ฟอร์ด คนคิดรถยนต์คันแรกของโลก สองพี่น้องตระกูลไรต์ ผู้คิดเครื่องบินลำแรกของโลก โลกของเราเป็นหนี้คนพวกนี้

สำหรับเรื่องของการสร้างนวัตกรรมใหม่ และการสร้างสรรค์ก็เช่นกัน ในยุคปัจจุบันมีการพูดกันมาก มีการจัดอบรม การพัฒนาบุคคลากรตามองค์กรต่างๆ เพื่อให้เป็นนักนวัตกรรม และนักสร้างสรรค์ เราลองมาดูความหมายของคำ 2 คำนี้กันก่อนครับ

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ (Creative thinking) เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือสิ่งที่แปลกที่มีความแตกต่างไปจากของเดิม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

นวัตกรรม หมายถึง สิ่งที่มีความแปลกใหม่ ซึ่งเกิดจากการใช้ความรู้ ความสามารถ ใช้ความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สิ่งแปลกใหม่ในที่นี้อาจจะอยู่ในรูปต่างๆ เช่น สินค้า ผลิตภัณฑ์ แนวคิด การโฆษณา การสื่อสาร การจัดสถานที่ รวมไปถึงกระบวนการที่สามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนางานทางด้านการตลาด

ซึ่งเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ทำได้ง่ายมาก โดยมีวิธีการคือการนำเอาสิ่ง 2 สิ่งขึ้นไปมารวมกัน ก็จะเกิดสิ่งที่มีความแปลกใหม่

ขึ้นมา เช่น ยาสีฟันรวมตุ๊กตา (หลอดยาสีฟันแต่ตัวหลอดกับหัวหลอดยาสีฟันเป็นตัวตุ๊กตาที่มีความแปลกๆ หรือตุ๊กตาที่อยู่ในกระแสดังแต่ควรระวังเรื่องลิขสิทธิ์)

หรือการนำ 3 สิ่งรวมกัน เช่น (ธนาคร+ร้านกาแฟ+ร้านอินเทอร์เน็ต) การนำเอาสิ่ง 4 สิ่งมารวมกัน ตัวอย่าง บั้ม ปตท. (บั๊มน้ำมัน + คาเฟอเมซอน+7-11+เซสเตอร์กริลล์)

การวิจัยกับนวัตกรรม การวิจัยมีความสำคัญมากต่อการสร้างสรรค์ และก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ซึ่งการวิจัยกับนวัตกรรมจะมีความแตกต่างกัน คือ การวิจัย เรามักจะเสียเงินหรือใช้เงินเพื่อสร้างความรู้หรือได้รับความรู้ใหม่ๆ แต่ นวัตกรรม เป็นการเปลี่ยนความรู้ให้เป็นเงินทอง

ซึ่งการวิจัย การสร้างนวัตกรรม เป็นสิ่งที่ประเทศไทยของเรา มีความต้องการ เพราะช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับตัวของสินค้า และมูลค่าเพิ่มให้กับราคาของสินค้า สมัยอดีต ประเทศไทยเรามีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย เช่น มีแร่ธาตุ ยางพารา ข้าว ป่าไม้ แต่ในยุคปัจจุบัน ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ก็เหลือน้อยลง อีกทั้ง สินค้าที่ส่งออกเหล่านี้ประเทศต่างๆ ก็ส่งสินค้าแบบเดียวกับเรา ซึ่งมีความเหมือนกัน

การคิดต่าง การคิดสร้างนวัตกรรม และการคิดเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นแนวโน้มในการทำงานหรือการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งในอนาคตจะเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และไม่หยุดนิ่ง หากเรามองกลับไปยังยุคอดีตเราจะเห็นว่า สินค้าหลายๆ ตัวได้หายไปจากการแข่งขันในยุคปัจจุบัน เช่น

- การใช้บริการโทรเลขได้เป็นประวัติศาสตร์ไปแล้ว เด็กยุคใหม่จะไม่รู้จักอีกต่อไป สาเหตุก็มาจากมีผู้ใช้บริการน้อย เทคโนโลยีมีความทันสมัย มีโทรศัพท์มือถือ มีระบบอินเทอร์เน็ต อีเมลต่างๆ มารองรับ อีกทั้งมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูง

ฉะนั้นการบริการโทรเลข จึงได้หยุดให้บริการนับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2551

- การใช้เครื่องพิมพ์ดีด ก็มีจำนวนที่ลดน้อยลงหรือแทบจะไม่เห็น โรงงานผลิตจึงต้องลดจำนวนผลิต บางแห่งมีการปิดตัวไปเลย สาเหตุหนึ่งก็เกิดจากการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ออกมาแทนที่ไม่่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่อง Ipad โทรศัพท์บางรุ่นบางยี่ห้อ ก็สามารถใช้พิมพ์งาน และสามารถแก้ไขหากว่าพิมพ์ผิดได้อย่างสบาย

ดังจะเห็นได้ว่าสังคมไทย มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มีการคิดต่าง มีการสร้างนวัตกรรม มากกว่าในยุคอดีต ดังจะเห็นได้จากสินค้าหลายตัว มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ ความทันสมัย วัสดุ สีสัน ตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น สมัยอดีต หากว่าเราจะเกิดโดนัทสักชิ้น เราคงจะต้องนึกภาพว่า โดนัท มีลักษณะกลมๆ มีรูตรงกลาง แต่ในปัจจุบัน มีนักรถตลาด สร้างสรรค์ และออกแบบ โดนัท พิซซา ซึ่งทำให้ภาพของขนมโดนัท เปลี่ยนแปลงไป แต่ทำให้ผู้บริโภคอยากสัมผัส อยากทดลองสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ

ฉะนั้น ในโลกของการแข่งขันในยุคนี้ เป็นโลกทุนนิยมเสรี ประเทศต่างๆ ก็ต้องมีการแข่งขัน ประเทศไทยของเราที่อยู่ในสังคมโลก ใครสามารถมี และสร้างไอเดียใหม่ๆ มีความคิดต่าง มีการสร้างนวัตกรรมหรือมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา ใครสามารถนำเอาสิ่งดังกล่าวไปใช้ได้ก่อนคนอื่นฯ ใครสามารถสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการตลาดอยู่ตลอดเวลา ย่อมมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เมื่อเทียบกับคู่แข่งที่ขายแต่ของเก่าๆ ไม่ยอมสร้างสรรค์ ไม่ยอมคิดต่าง ไม่ยอมคิดสร้างสรรค์ไอเดียใหม่ๆ และสุดท้ายก็ต้องออกจากตลาดอย่างแน่นอน